

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován ESF a OPVK

VY_12_INOVACE_ČJO22364HU

Výukový materiál v rámci projektu OPVK 1.5 Peníze středním školám

Číslo projektu: CZ.1.07/1.5.00/34.0883
Název projektu: Rozvoj vzdělanosti
Číslo šablony: I/2
Datum vytvoření: 6. 2. 2013
Autor: Mgr. Hana Huberová
Určeno pro předmět: Český jazyk a literatura
Tematická oblast: Porozumění textům v kontextu literárního vývoje 19. století
Obor vzdělání: Obchodník
Název výukového materiálu: pracovní list **Maryša**
Popis využití: testování znalostí o díle a porozumění obsahu díla, může sloužit jako základ pro diskusi.
Čas: 15 minut

Text k otázkám 1 – 7

VÁVROVÁ (*vášnivě*). Pro Boha, chlapče, co myslíš – Co tady chceš? Co si lidi o mně pomyslí, jakých mně to naděláš řečí! Dyt' přece víš, že su vdaná – Máš jaké rozum? Vystojím aji tak dost vod muža, ešče ty začneš? (*Přejde světlici. Zle.*) Kdekdo vůlu má, každé na mě jako vosá - - (*Uraženě otočí se po Franckovi. Hrdě.*) A jaký to roznášíš o mně řečí? – Rozáry se's ptal – su-li sama doma a v hospodě měl's prě se vyjádřit, jako by se's se mnó scházal. Jak tak můžeš mluvit?

FRANCEK. To sem já neřekl.

VÁVROVÁ. Něco musels říct –

FRANCEK. To sem enem povídal, (*vzdorně*) že za tebé budu chodit a že se s tebé budu scházet..

VÁVROVÁ. A to's řekl tak veřejno? Přede všema?

FRANCEK. Přede všema.

VÁVROVÁ (*chvíli si ho prohlíží, pak se od něho odvrátí a dá se do divokého smíchu*). To už opravdu nevím, kdo je z nás větší blázen – esli vy všichni jak tu ste nebo já. (*Vážně.*) A na mě se's neohlížel, mě se's neptal, na to se's nedíval, že su tu já? 2e špiníš mě? Kdo ti dal k tomu záminku, abys tak mluvil – já snad? (*Odmlčí se.*) Já ti mám ráda a nezakrěvala sem a nezakrěvám teho ani Vávroy a nikomu – a povídám to aji tobě, ale abys tak o mně směšlel a mluvil – (*lítostivě, skoro se slzami*) to – tos mně, chlapče, ublížil!

FRANCEK. Nu, tak to zůstat nemůže. Jemu ti přece nenechám - -

VÁVROVÁ (*stále přísnějším tónem*). A co chceš teda po mně?

FRANCEK. Do Brna chcu jít. Mám tam praců pro tebe i pro sebe. Seber se a pod' se mnó!

VÁVROVÁ (*hledí vyjeveně na něho, když Rozára odejde*). Františku! –

FRANCEK. Nu, co se díváš? – –

VÁVROVÁ (*s rostoucím podivením a hrůzou*). Do Brna - - s tebé? - - já - - cizí žena? (*Oba hledí na sebe.*)

FRANCEK (*tvrdě*). Jaká – cizí žena?

VÁVROVÁ (*chytá se za hlavu*). Pro Boha milosrdnýho – chlapče!

FRANCEK. Čeho se bojíš?

VÁVROVÁ (*přiskočí k němu a hledí mu do očí*). Co to obměšlíš?! (*Mírnějším tónem.*) Dyt' si to jenom rozvaž, co to po mně chceš?! (*Bere jej za ramena.*)

FRANCEK (*kroutí hlavou*).

VÁVROVÁ. Když tě sepjatéma rukama prosím. (*Sedá s ním na lavici u kamen. Pokud možno do středu jeviště.*) Rozmysli si to. Dyt' se netrápíš jenom ty, trápím se já taky a víc než ty! — Dyt' já na tě myslím, kady chodím, a nikdo neví, co nocí pro tebe sem nespala, proslzela dní. Co vytrpím od Vávry – o tom nemluví, co vystojím pro tebe, ví jedině Bůh a já. Vdaná su, ale srdcem sem ti zůstala věrna, Františku. — Dušu bych za tebe dala, tak ti mám ráda, ale to, co ty po mně žádáš – to ti, chlapče, udělat nemožu a nemožu.

1. Určete literární druh a žánr díla.

.....

2. Na základě znalosti díla stručně popište, co se odehrálo před touto událostí.

.....

.....

3. Vypište hlavní postavy a charakterizujte je.

.....

.....

.....

4. Proč Maryša nechce odejít s Franckem, co ji nutí zůstat s Vávrou?

.....
.....

5. Kam zasadili autoři děj Maryši?

.....

6. Posud'te slovní zásobu z hlediska spisovných a nespisovných útvarů.

.....
.....

7. Vyhledejte některé nářeční výrazy.

.....
.....

Text k otázkám 8 - 11

VÁVRA (*vejde a věší pilku na hřebík*).

VÁVROVÁ (*se hřmotem se probírá ve lžičníku a pak nese Vávrovi hrnek se lžičkou*). Chceš bílý nebo černý? Nesu ti černý. –

VÁVRA. Černý mně dej.

VÁVROVÁ (*staví na stůl před něho hrnek*).

VÁVRA (*mlčky sedne a položí čepici na stůl; ochotně*). Sladila's to?

VÁVROVÁ (*sejme cukr s police, přinese na stůl a mlčky přisune k němu*). Zapomněla sem. (*Pak jde zase ke sporáku a sleduje stranou každý jeho pohyb*).

VÁVRA (*míchá lžičkou a srkne kávy*). Od koho je káva?

VÁVROVÁ. Od žida.

VÁVRA. A proč ne ze spolku?

VÁVROVÁ. Měli zavřino.

VÁVRA. Tahle je ztuchlá, nebo co. (*Rychle pije.*)

8. Co předchází této události?

.....

9. Jaká událost následuje po této ukázce?

.....

10. Posud'te poměr textu a scénických poznámek.

.....

11. Jaký význam mají scénické poznámky?

.....

Zdroj: MRŠTÍKOVÉ, Alois a Vilém. Maryša. Brno: Tribun EU, 2009, ISBN 978-80-7399-711-3.